Nro 126.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyżſzego Rządu Nayiaśnieyſzego CESARZA Jmperatora Całey Roſsyi.

z *Wilna VS.* 3 Grudnia 1799 *w Sobotę*

z Petersburga VS. 18 Liſtopada.

Szef półku Kiraſsyerow Generał Major Xiąże Romadanowſki Ładiżeńſki otrzymał rangę Generała Lieutenanta. Artilleryi General Major Buligin naznaczony Szefem batalionu artilleryi w Kazanie. General Major Korobin zaſtąpi mieysce jego w Rydze. *Pół*kownikami zoſtaią *P*odpółkownicy: artilleryi batalionu Neliubowa Nilus; batalionu Helwicha Achwerdow; batalionu Buligina Baron Klot von Jurgensburg 1; batalionu Brimmera *P*opkow.

Majorowie zoſtaią Podpółkownikami: połku Kiraſsyerow Sakena 2 Zas; regimentu muszkietyerow Mansurowa 2 von Grinental 2; Stremouchowa Kron; Łasuńſkiego Bumażnow. Uwalniaią ſię od ſłużby na własną prożbę: Jnżenierow Generał Lieutenant Kanawin; woyſka Dońſkiego Półkownik Grekow 5; połku kiraſsyerow Kameniewa *Pół*kownik Xiąże Cicianow; regimentu muszkietyerow Arseniewa 2 Półkownik von Reiger; Wiazmitinowa *P*ołkownik Rachmanow: Czarnomorſkich woyſk Ataman General *Ma*jor Kotliarewſki z pensyą gaży dziſieyszey.

Naywyższy Reſkrypt dany Generalissimo wszyſtkich Roſsyiſko Jmperatorſkich woyſk Xiążęciu Alexandrowi Jtaliyſkiemu, Graffowi *S*uworowi Rimnikſkiemu d. 29 Października 1799 roku.

Po odnieſionych wszędy zwycięztwach nad nieprzyiaciołami Oyczyzny, nie doſtawało Wam ieszcze iednego rodzaiu ſławy: przełamać ſamo przyrodzenie: lecz teraz i ono przed wami ſię zchyliło. Porażaiąc raz ieszcze odſtępcow wiary, pokonaliście razem chytrość ich wspólnikow, zawiścią przeciwko Wam uzbroionych. Oddaię ſprawiedliwie należącą z moiey ſtrony nadgrodę, ſtawiąc was na ſtopniu wyższym honoru. na który zasłużyliście rycerſkiemi dziełami; będąc przekonany, że wynoszę na pomienione doſtoieńſtwo nayznakomitszego Wodza w naszym i drugich wiekach.

z Wilna 3 Grudnia.

Na d. 26. Liſtopada w Kościele S. Jana odprawiło ſię nayuroczyſtszym obrządkiem żałobne nabożeństwo za duszę ś. p. Oyca S: Rozmaite zakony od rana do godziny 10 śpiewały wigilie; nakoniec JW. Kossakowſki Biſkup Wileńſki w obecności licznego Duchowieństwa, Rządowych Osob, i zgromadzonego ludu odśpiewawszy Mszą ś; miał mowę; w którey wyliczał prace i dzieła Piusa 6, wielkim cnotom iego ſprawiedliwą dał pochwałę, uwielbiał cierpliwość okazaną w naysroższym prześladowaniu, przedziwną umysłu ſpokoyność, zgadzanie ſię z Wolą Naywyższego przykładne, troſkliwość o los poruczoney Owczarni nawet po ſwoim zeyściu ze świata, darowanie urazy nayokrutnieyszym nieprzyiaciołom, śmierć nakoniec drogą w oczach religii: przez co dał z ſiebię chwalebny przykład, bezbożnych zawſtydził, świetną chwały i nadgrody Koronę zasłużył w wieczności. Castrum, iak mówią, doloris formowali JJWW. De Girac Biſkup de Rennes; *P*ilhowſki *S*uffragan Wileńſki, Połubińſki Biſkup Lorymeńſki Orderow Kawaler; Wołczacki Biſkup Thomaſseńſki.

z Wiednia 30 Liſtopada z Gazety Wiedeńſkiey.

W rapportach Generała Melas z głównej kwatery S. Dalmazzo znayduiemy, że woyſka Auſtryackie czynią wielkie przygotowania ku oblężeniu twierdzy Coni, oſtatniey we Włoszech która ieszcze Francuzom pozoſtała; dobycie oney tym łatwieysze będzie, iż teraz w ręku naszym są wſzyſtkie stanowiſka okoliczne, za których pomocą Championnet mógł do tychczas oblężonym z odſieczą przybywać; nieprzyiaciel zupełnie ustąpił w Liguryiskie góry.

Z drugiey ſtrony General artilleryi Baron Kray po kilku wiadomych bitwach z Generałem S. Cyr pod Novi, gotuie ſię wtargnąć nakoniec do kraiu Genueńſkiego, za po-

mocą Graffa Klenau od wschodu rozrywać maiącego fily nieprzyiacielskie, i Generała Froelich, który wziowszy Ankonę. Austryackiego żołnierza w te strony prowadzić odebrał zalecenie. Mamy więc nadzieię, że przed zakończeniem 18 wieku ziemia Włoska zupełnie od Francuzow oswobodzoną zostanie.

Z Constantinopola wiadomość mamy, że Francuzi w Egipcie pozostali z zprzymierzeńcami swoiemi, spodziewaią się wkrótce oglądać powracaiącego im z odsieczą Generała Buonaparte. Konstruktorowie okrętowi bracia Lebrun, którzy długo będąc na usługach Porty, nakoniec teraz odebrali ustępować z państwa Ottomańskiego, zostawali dawniey w korpusie artilleryi Austryackiey, i przez lat kilka zarządzali ludwisanią w naszey stolicy. Hrabia de Lima Poseł Portugalski powraca do Lisbony. Słychać że dostoynosć Primasa Węgierskiego dostanie się iednemu z naymłodszych Arcy Xiążąt braci Cesarza Imci,

z Londynu 2. Listopada z Gazety Hamburgskiey.

Wszystkie iuż woyska należące do Hollenderskiey wyprawy powróciły do portow naszych: wiele statkow nieszczęśliwie zatonęło: między innemi Hollendrom zabrany, na którym znaydowało się kilka set ludzi; i iedna z fregat Angielskich wioząca ieden z naylepszych armii regimentow, Admirał Mitchell zawinoł do Yarmouth; tamże na ląd wysiadłszy General Abercromby do Szkocyi oyczyzny swoiey pospieszył; o nowey wyprawie ku brzegom Francuzkim nic niema nowego,

Unia dwóch narodow zdaie się dziś naymocniey zatrudniać Ministrow naszych: przynaymniey według odgłosu powszechnego, częste rady gabinetowe pracuią nad urządzeniem dzieła dobrym obywatelom pożądanego; z ostatniey wyszedłszy Hrabia Clare Kanclerz Jrlandzki miał audyencyą u Króla Jmci i odiechał do Dublinu; słychać że wszystkie trudności przeciw ziednoczeniu Anglii z Jrlandyą są dziś ułatwione, nie wiadomo czyli się na to zgodzi Oppozycya Jrlandzka.

Flotta Brestenska podobno wyniść zamyśla pod żagle, ponieważ Angielską Lord Bridport na morze z Torbay znowu wyprowadził. Ponieważ zas Lord S. Vincent zdrowie odzyskał, iest nadzieia że kommendę przyimie w kanale. Do morza śrzodziemnego Lord Keith iest przeznaczony; za iego przybyciem Admirał Nelson część eskadry swoiey żeglugą i krążeniem długim zwątloną odprowadzi do portow Angielskich. Między wielo innemi Officyerami utonoł z Helder powracaiąc Syn Xiążęcia de Harcourt.

Rozeszła się w mieście naszym pogłoska, że statek bawełną z portow Tureckich ładowny, przyniosł nam zarazę morową; śmierć nagła dwóch ludzi użytych do przenoszenia bawełny, zatrwożyła wielu Lord Maire udał się do lekarzow; tych świadectwo nam odieło boiaźń wszelką; pokazało się albowiem, że podobieństwa nawet niema do zarazy morowey. Fregaty nasze trzeci gallion Hiszpanom zabrany do Spithead wprowadziły.

Rewolucya w Paryżu zdarzona wielkie tu wrażenie na zmysłach sprawiła. Nie wątpiemy że Konsulowie zechcą oddzielne traktaty podpisywać z woiuiącemi Mocarstwami; temu przecie nikt nie wierzy, ażeby z Anglią traktować chcieli. Powszechne iest u nas rozumienie, że Generałowie: La Fayette, Pichegru; Carnot, Barthelemy i wielu innych Emigrantow, otrzymaią u Generała Buonaparte wolność powrócenia do Oyczyzny.

Direktorowie banku Londyńskiego chcąc otrzymać potwierdzenie nadanych one mu przywilejow postanowili pożyczyć skarbowi 3 milliony F. S. bez procentu na lat 6 tylko. Nie wiadomo czyli na tey ofierze pierwszy Minister przestać zechce. Rząd nasz cofnoł oświadczenie Posłom narodow oboiętnych dawniey podane, w których byli ostrzeżeni, że wszystkie porty RPtey Batawskiey są zamknięte; teraz więc będzie wolno neutralnym okrętom produkta osad naszych do Hollandyi prowadzić.

Xiąże dziedziczny d' Orange do wyspy Wight wyieżdża, znayduie się tam 5 tysięcy emigrantow Hollenderskich; którzy na 4 regimenta podzieleni, pod kommendą pomienionego Xiążęcia, idą na żołd Angielski. Kommissarz Direktorow Paryskich zatrudnia się przesłaniem 13 tysięcy ieńcow do Oyczyzny; z tych 8 tysięcy wolność odzyskało mocą kapitulacyi w Schagenbruk podpisaney, reszta przez zamianę za równą liczbę Angielskich żołnierzy w niewolę zabranych na Hollenderskiey wyprawie.

Woyska zprzymierzone do wysp Jersey i Guernesey iuż przybyły. Kompania wschodnio Jndyiska postanowiła złożyć uroczyste dziękowanie Wielkorządcy osad Azyatyckich Hrabiemu Mornington, iakoteż rozmaitym urzędnikom, którzy on mu pomogali zacząć prędko i szczęśliwie dokończyć woynę z Tippo Saybem, która potęgę narodu naszego i dostatki w tey części świata pomnożyła, i wiekuiście ugruntowała.

W kraiu naszym wszelka żywność iest teraz w cenie nad miarę wysokiey; gorzey nierównie dzieie się z Jrlandyą, i dla tego Wice Król Margrabia Cornwallis zabronił wywozu kartofli; distillatorowie zaś dobrowolnie postanowili wódek nie pędzić przez miesięcy 9. Dubliński Parlament zwołany będzie 3 Grudnia; zakończy się więc po chwi-

li wſzelka niepewność względem tak dawno ſpodziewaney Unii dwóch narodow.

Areſztowany w obozie Francuzko Batawſkim Generał Don do Bergopzoom pod ścisłą ſtrażą odesłany zoſtał; Adjutant iego niedawno przybyły o tym doniosł. Lord Mulgrawe, który w czaſie tegoroczney kampanii znaydował ſię przy woyſku zprzymierzonym we Włoſzech, przywiozł iak mówią, bardzo ważne depeſze od Dworów Wiedeńſkiego i Berlińſkiego. Słychać że na przyſzley ſeſsyi Parlamentu Kupcy Londińſcy proſić będą o pożyczenie 5 milliónow F$.

Woyſka z wyprawy Hollenderſkiey powrócone ſtanęły na leżach dawnieyſzych; iak prędko do nowey wyprawy użyte będą, za pewne twierdzić niemożna. Tymczaſem, rząd naſz Departamentow Francuzko zachodnich z oka nieſpuſzcza; ſtatek z Morlaix przybyły doniosł, że 20 tyſięcy Roialiſtow między Rennes i Nantes ſtoi pod bronią: republikantſkie woyſka do Breſtu ściągaią lękaiąc ſię o port i flottę w nim zamkniętą.

W katolickiey kapliсy S. Patriciuſza odprawiło ſię przed kilko dniami nabożeńſtwo za Piusa 6. przytomni byli Biſkup Katolicki Szkodyńſki Douglas, Huſſey Biſkup Waterfordu w Jrlandyi, wielu Francuzkich Biſkupow, zagraniczni posłowie, Xiężna Devonſhire, i wiele diſtyngwowanych osob. Doktor O-leary miał mowę wychwalaiąc życie cnotliwe Oyca S. nakoniec żywemi kolorami odmalował ſzkodliwe ſkutki filozofii Francuzkiey.

W teatrze Drurylane posąg sławnemu aktorowi Garrick postawiono. Dublińſkie listy napełnione są ſmutnemi wiadomościami. Poczta nigdzie teraz w kraiu całym, tym bardziey podróżni beſpieczni nie są bez wielkiey straży woyſkowey; rozboynikow i łotrow pełno dziś po lasach i drogach; napadaią kupami na wſie i miaſteczka otwieraią gwałtem więzienia, przywróconemi na wolność kriminalistami chcąc liczbę pomnożyć.

z Paryża 20 Liſtopada z Gazety Frankfortskiey.

Zwyczaiem dotychczas powszechnym było we wszystkich rewolucyach, dwoiących narody, że góruiąca strona przeciwnikow zwyciężonych prześladowała, traktuiąc ich z większym okrucieńſtwem, nieſprawiedliwością, i barbarzyńſtwem, niżeli dzikie narody woiować zwykły z nieprzyiacielami postronnemi: tę nienawiść prawdziwie nieludzką dobrze starożytność nazwała, nienawiścią braterſką; tey nie raz byliśmy świadkami w ciągu odmian gwałtownych i rewolucyi wieku naszego.

Po zaszłych odmianach na d. 9 i 10 oświadczyła ſię strona u nas dziś góruiąca, że zemſty, alko iak zowią Francuzi, reakcyi, ſzukać nie będzie Miniſtrowie, Konsulowie, i przychylni im Reprezentanci nie raz mówili: trzeba darować co ſię iuż ſtało; zapomnieć błędow i omyłek; nasza rewolucya do innych żadnego podobieńſtwa mieć niema; fakcya przeciwną zwyciężywszy prześladować upokorzonych zwykła naybardziey,

Nasze zwycięztwo niech będzie tryumfem RPtey; ta zaś winę dzieciom ſwoim odpuścić powinna. Niech namiętności prywatne uſtąpią prawu, niech urazy szczegulne póydą w niepamięć dla przywrócenia wnętrznego pokoiu; niech kiedyżkolwiek ziednoczą ſię Francuzi, niech brzemie nieſławy na tego ſpadnie, kto o reakcyach mówić będzie; te były zawsze dziełem nieſprawiedliwości. Dziś uſtąpić powinny miey sca ſkłonnościom ſzlachetnym i dobroczynnym rządu ſprawiedliwego.

Po tak ślicznych mowach, oświadczeniach, obietnicach, któżby ſię nie ſpodziewał u nas wieku złotego? ſtało ſię iednak inaczey; nie RPta lecz fakcye zwyciężyły, o na reakcyach nam nie zbywa. Dowodem ieſt wyrok Konsulow; mocą onego Reprezentanci: Deſtrem, Arena, kilkadzieſiąt innych oſob iść muszą na wygnanie do ſtraszliwszego nad śmierć Departamentu Gwiany; znaiomi między niemi: Lepelletier, Karol Heſse, Scipion, Brutus, Sabathier, Soulavie autor pamiętnikow Marszałka Xiążęcia de Richelieu, wszyscy jakobini.

Łaſkawiey obeszli ſię Konsulowie z Obywatelami: Antonelle, Jourdan, Julien, Santhonax, Tilly co w Genui poſłował, i kilkonaſtu innych, co tylko na deportacyą do Departamentu Charente ſą ſkazani. Ta przynaymniey uwaga cieszy, że Kaźń nie padła na żadnego z uczciwych i zasłużonych kraiowi mieſzkańcow, lecz na tych ſzczegulnie, którzy wſzelkiego nierządu, zamieſzania, i nieszczęścia ſprawcami byli w narodzie.

Z Tours piſzą, że pomyślne ſkutki dzisieyszych odmian uczuć ſię dały w nieszczęśliwych i ſpuſtoszonych Departamentach na zachodzie. Obywatel miaſta Angers Latulaye poniosł w głębię lasów odezwy Generałow Hedoouille i Buonaparte; ſchronieni w nich Szuanowie ſłyſząc że oſtatni ſtanoł u ſteru rządowego, broń złożyli; 7 naczelnikow, między któremi ſą Scepeaux, Autichamp, Sapineau, Turpin, imiona Francyi znaiome, do Angers przybyli; przypadek ten nieſpodziany radością dobrych Obywatelow napełnił.

Konſul Sieyes iak tylko przybył z Berlina na ſprawowanie urzędu Direktora, proszony od przyiacioł, ażeby powagą ſwoią powściągnoł złodzieiow i łupieżcow narod niszczących; ieſt odpowiedział, we Francyi klaſsa ludzi bardzo niebeſpiecznych; a ci ſą niecierpliwi. Trzeba cokolwiek użyć roſtropności, polityki, cierpliwości; tym spoſobem ie-

)2(

dynie RPta ocaleie; czekać iednakże potrze ba przynaymniey 6 miesięcy.

Jednak nie on wezwał do *Paryża* z E giptu Generała Buonsparte, iakeśmy dotąd ro zu nieli. O przyczynach powrotu iego do Oyczyzny pisma nasze dziś głoszą że Officy- er Angielski wraz po złożeniu z urzędu Dire ktorow Treilbard, Lareveillere, i Merlina, wy słany z Londinu do Siryi, za roskazem Kapi- tana Sidney Smith udał się do obozu Francuz kiego pod Akrą gdzie z Generałem Berthi- er długą miał rozprawę.

Ułatwiwszy interes Wódz Francuzki o tym co się działo w Europie mówić za- czoł. Nie dawno z Anglii wyiechałem, od powie Angielczyk, mogę przeto udzielić wam wiadomości o których tu do dziśdnia nie słyszano; i nie mieszkaiąc opowiedział, iakim sposobem Rossyiskie woyska Wło chy Francuzom wydarły, Arcy Xiąże Ka rol wtargnoł do ziemi Szwaycarskiey; na koniec opisał rewolucyą w Paryżu rządo- wą.

Usłyszawszy to Berthier stawił Of ficyera przed Generałem en chef; ten uwia- domiony o wszystkich szczegułach klęsk na szych, wycięczeniu narodu, i bliskim podo bieństwie nieprzyiacielskiego do granic wtar- gnienia, postanowił opuścić Egipt. nikomu ie- dnak słowa nie rzekł o tym; co wiedział czasem tylko u poufalszych pytał się przy- iecio; iesliby znali we Francyi obywatelow, Gohiers, Moulins, Ducos, &c Direktorow no- wo wybranych; lecz nikt pytania nie ruzumiał.

Przed samym odiazdem z roskazu iego General Marmont 15 Sierpnia z Kommendan- tem Ottomanskiey flotty Patrona Bejem za- warł umowę względem zamiany woiennych brańcow; żołnierz za żołnierza, za Officy- era Officyer ma bydź wydawany: ranieni i lekarze są wolni Francuzow w Constarti nopolu i po innych mieyscach Państwa Tu- reckiego przytrzymanych, do portu Alexan- dryi odesłać przyrzekł Patrona; co i napo tym Ottomanie czynić maią, czekać przyrze- rzekaiąc 72 godziny na wydanie z pomie- nionego portu ieńcow Tureckich.

Każą nam niektórzy mieć nadzieię, że wkrótce prawa rewolucyine niesprawiedliwe i dzikie. do iednego wszystkie będą skasso- wane; Emigrantom nawet pozwolić maią Konsulowie powracać do Oyczyzny, i sta- rać się o wymazanie imion swoich z rege- stru fatalnieyszego nad Sylli i Marvusza pro skrypcyą; ci iednak do tey liczby należać nie mogą, którzy broń przeciw Oyczyźnie swo- iey podnieśli.

Minister woienny Berthier dnia pra- wie pierwszego po obiętym urzędzie sądzić kazał Generała Foissac la Tour, który Ma- tuańską twierdzę poddał haniebnie nieprzy- iacielowi; nie powrócił ieszcze z Austryi; i nie powróci podobno, ponieważ po upły- nionym terminie nawet niestawaiącego są- dzić kazano. Temuż Ministrowi na wydatki Departamentu woiennego 131 million liwrow niezwłócznie wyliczyć zalecono.

Ktokolwiek z gorliwszych Jakobinow, urząd iaki piastował za rządu dawnieyszego, dziś traci; znaiomy Wiktor *H*ughes nie będzie w Caienne kommissarzem. Konsul Buona- parte odwiedził sam wszystkie więzienia, rozmawiał z aresztowanemi pytaiąc się o wygody, i sposob obeyścia się stróżow przyda nych. Zakładnikow na wolność wypuścił, do chody z dóbr sekwestrowanych wybrane oddał, co nigdy u nas nie bywało.

Niedawno przybył do naszey stolicy Ge- nerał Knox z Hagi przez Xiążęcia d' York dany w zakład Swinburne agent Angielski do zamiany ieńcow odiechał do Londinu; iedni mówią dla ułatwienia przewozu 8 ty- sięcy ieńcow przez kapitulacyą z Genera- łem Brune uwolnionych; drugich zdaniem powiozł propozycye do ugody; lecz o tym nic pewnego twierdzić nie możemy; o po- koy zaś woła cały narod.

Admirał Bruix został Szefem Admirali- cyi naszey. Championnet otrzymał pewnie dimissyą; po nim obiąć ma kommendę: Au- gereau, Macdonald, lub Moreau, ostatni za- ślubia wkrótce krewną Generała Konsula. Słychać że Massena chce służbę porzucić. Lucian Buonaparte nie był iuż na kilku po- siedzeniach kommissyi prawodawczey; ztąd pogłoska że za roskazem rządowym wyie- chał do Madritu na poselstwo.

Konsul stanow Ameryki Ziednoczoney prosił i otrzymał u Ministra morskiego ro- skaz do kommendanta w Bordeaux, ażeby wszystkich Amerykanow zamkniętych w więzieniu na wolność wypuszczono; są to maitkowie na rozmaitych okrętach zabrani przez korsarzow. Ta rządu naszego powol- ność czyni nadzieię, odnowienia traktatow handlowych i przymierza między Amerykań- skim kongressem a RPtą Francuzką.

W iednym z pism naszych czytamy krótką lecz bardzo gruntomną uwagę o rzą- dzie gminnym. *S*tarożytne narody, wolne nawet. iednego zawsze stanowiły prawo- dawcę albo kilku naywięcey. U nas prze- ciwnie, Adwokat, lekarz kupiec manufak- turzysta, rolnik, uczony, słowem wszelkiego stanu ludzie, rzuciwszy przy którym zrośli rzemiosło, iadą do Paryża, biorą suknie Reprezentantom właściwe, a z niemi, iak łów Moliera chory, Każdy mniema, że iuż wziął umieiętność prawodawczą, i Solonem drugim, Likurgiem; albo przynaymniey Montesquieu został.

Reszta w Dodatku.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

z *Wilna VS.* 3. Grudnia 1799 *w Sobotę*

Dokończenie z Paryża.

Pisze więc każdy prawa swoie, każdy we wszystko się miesza, o wszystkim sądzi, iak gdyby prawodawcza nauka iedną było z tych liczby, które się nabywaią *bez żadnego* starania. Cóż przecie zrobił ten tłum prawodawcow? zamordował 3 milliony ludu, zniszczył wszystkie familie. łotrow zbogacił. połamał ciała politycznego sprężyny. Dziś po tylu pracach, trudach, staraniach, prawodawce nowi, prawa ieszcze raz nowe dla narodu pisać muszą.

Konsulowie na pieczęci R *Ptey* zmazawszy libellę. szalę położyli, która oznacza równe dla wszystkich sprawiedliwość i prawo.

z *Hagi* 23 *listopada z Gazety Courier du Bas Rhin.*

Wiele ieńcow z Anglii Francuzkich i Batawskich iuż odesłano do kraiu naszego. W portach Rptey po tylu straconych w bitwie, poddanych nieprzyiacielowi, pozostały okręta: od 76 armat; Wreker, Zutman, Brutus, Chattam, Bato; od 68 Barneweld, Schrikwerwerker, Neptune, Hersteller, Revolution, Deggersbank, Pieter Paulus, Kortenaar, Pinto, Jean de Witt: od 44 Endragt; od 36 Juno, Phoenix; od 24 Scipio, i 7 korwet.

General en chef Brune po ustąpieniu z kraiu naszego nieprzyiaciół, obiawił chęć Konsulow Direktorom Batawskim, iakie woyska Francuzkie na strzeżenie Hollandyi zostać maią. Według przymierza w r. 1795. przez Sieysa i Rewbella podpisanego, 25 tysięcy zprzymierzeńcow na żołdzie naszym bydź powinno; teraz iednak nie więcey będzie nad 10 tysięcy; reszta w następuiącym tygodniu idzie za granicę; Francuzi po domach obywatelskich kwaterowani nie będą.

Dnia wczorayszego byliśmy świadkami przysięgi wykonaney przez Francuzow na nową ustawę rządową. W Hollandyi Północney wieśniakom ze wszystkiego ogołoconym kazano naprawować szkody przez nieprzyiacioł w groblach i tamach uczynione; tym przynaymniey sposobem na chleb przez zimę zarabiać mogą. To pewna że gdyby się nie zlitował Xiąże d' York, cała *Prowincya* północna byłaby wkrótce zalaną. Naprawa grobel wiele kosztować będzie.

Traktuiemy teraz z Francuzkim rządem, o liczbę Batawow z niewoli Angielskiey powrócić maiących; podobno ta nie wyniesie nad 2 tysiące, między innemi wszyscy Officyerowie pod kommendą Admirała de Winter w r. 1797 w Październiku zabrani w bitwie Camperduyck powrócą.

z *Strasburga* 25 *Listopada z Gazety Hamburgskiey.*

General Clarke rodem Jrlandczyk, dawny Konsula Buonaparte przyiaciel, dziś telegrafem wezwany do Paryża pośpieszył. Pamiętno iest każdemu, iak wiele wpływał do negocyacyi o pokoy pod czas kampanii r. 796 i 97. wypadłszy z łaski bywszych Direktorow, spokoynie mieszkał w Alzacyi w Cantonie Buchsweiler. Słychać, że Lecourbe ma bydź wkrótce wezwan do stolicy Rptey. z Szwaycarow donoszą o przeyściu woysk Austryackich na brzeg Renu lewy pod Feldkirch; nie mieszkaiąc iednak d. 12 na dawne stanowiska powróciły.

z *Bruxelles* 21 *Listopada z Gazety Hamburgskiey.*

Latour Maubourg przyiaciel, towarzysz pracy i nieszczęścia Generała La Fayette, d. 9 iako emigrant był aresztowany w mieście naszym; gdyby rewolucya w Paryżu opóźniła się cokolwiek, nieuchronnie na śmierć miał bydź skazany. Konsulowie onemu wolność przywrócili; dziękuiąc za dobrodzieystwo poiechał do stolicy, gdzie starać się będzie, ażeby General La Fayette mógł powrócić bespiecznie do Oyczyzny. Zakładnikom z Trewiru, Coblencie, Colonii i innych miast Nad Reńskich wybranym. do domow powracać kazano; tych zaś którzy unikaiąc pewney zguby wynieśli się za granicę wymazano z regestru emigrantow. Bywszy Direktoryat 9422 Belgow skazał na deportacyą; w tey liczbie znaydowali się Xięża przysięgli, żonaci, niektórzy iedynie dla tego że na pulpicie

)I(

śpiewali. Jest nadzieia że takowe wyroki zniszczą Konsulowie.

z Stuttgardu 20 Listopada z Gazety Frankfortskiey.

Woyska Francuzkie po bitwie pod Bretten stoczoney, poszły wgłąb kraiu; Austryackie obrały warowne stanowisko w Knitlingen; General Goerger wczora ieszcze był w Bretten. Xiąże Karol Lotaryński ma główną kwaterę w Waihingen.

z Stockkolmu 19 Listopada z Gazety Hamburgskiey.

Z okoliczności narodzenia Tronu następcy Król Jmć uczynił wielką promocyą w stanie cywilnym i woyskowym. *P*ierwszy order Królestwa Szwedzkiego otrzymali: Wielki Xiąże Rossyiski Alexander; Elektor Bawarski; Graf Ekeblad, i Baron Armfeld. Dostoyność Grafow Klingsporn General, Duglas, Admirał i General Stromfeld; Baronow; General Toll i Armfeld. wielki krzyż orderu woiennego: Admiral Picke, Ehrensuard, General Stackelbeag Admirał Cronstedt, Koniuszy Hamilton; Kommandorstwo tegoż ordetu Generałowie Quillfelt, Aminoff, Klerken, Carpellan, Moerner; Admirałowie Frese, *P*almqwist Rosenstein.

Platen został Feld Marszałkiem, *S*nellair, Winklerfeld Generałami; Kaulbars, Lewenhaupt, Mannerskranz General Lieutenantami. Wielu przytym Officyerow i urzędnikow ciwilnych awansowano; 100 osobom rozmaitego stanu dano ordery; Waza, i Gwiazdy północney. Dnia wczorayszego Szefowie stołecznego garnizonu dawali obiad, na którym znaydować się raczył Król Jmć i Xiąże Sudermanii.

D. 16 Sierpnia r. 1799 w Daugielifzkach dobrach JW. Platera w Powiecie Zawileyskim leżących umarł Michał Dywdylihan Chirurg nadworny. Jeżeli się gdzie znayduie który z krewnych zmarłego, wzywa się aby ziachał do Daugieliszek dla zabrania pozostałego maiątku ruchomego, a razem zrobienia oblikwidacyi z wierzycielami zeszłego Dywdilihana.

Podaie się do wiadomości, iż Franciszek Nowakowski do 25 lat maiący, zostaiąc przez kilka miesięcy na Usługach u JW. Andrzeja Buczyńskiego Pisarza Sądu Gł: Litt: po dopełnieniu wielu występkow zabrawszy znaczne Pieniądze na wziętym ze Stayni koniu tego Miesiąca Nowembr: dnia 25 o godzinie 10. zrana z Wilna uciekł. Twarzy bladawey okrągławey, Oczu czarniawych, włosow rudych, i na obu rękach brodawki maiący, w Czuyce ciemney, w Zupanie czerwonym, w Kapocie ciemney szaraczkowey z guzikami białemi, w Kapeluszu okrągłym, na koniu siwo strokatym, Kulbaka czarna. Ktoby o nim wiedział, raczy donieść naybliższey Policyi, lub przystawić do Wilna. Zaco nadgrodę przyzwoitą odbierze.

W teraznieyszym Miesiącu zaczyna się Kwartalna prenumerata Kuryera Litewskiego, na mieyscu wzięty kosztuie złł: 60, z Pocztą 80.